

POSTANOWIENIE

5 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 5 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.S., W.R. i J.S.

przeciwko E.P., A.S.1 i T.P.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na skutek skargi kasacyjnej T.P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z 12 grudnia 2023 r., II Ca 2765/22,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od T.P. na rzecz W.R. koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia odpisu postanowienia pozwanemu T.P. do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 września 2022 r. Sąd Rejonowy w Miechowie uzgodnił treść księgi wieczystej [...] z rzeczywistym stanem prawnym w ten sposób, że w dziale II w miejsce właściciela T.P. wpisał jako współwłaścicieli: J.S. w udziale 1/4 części; A.S.1 w udziale 3/16 części; E.P. w udziale 3/16 części; W.R. w udziale 3/16 części oraz A.S. w udziale 3/16 części.

Apelacja pozwanego T.P. od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 12 grudnia 2023 r.

Pozwany T.P. wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

We wniosku o przyjęcie skargi, pozwany podniósł, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne dotyczące cyt. „braku jednoznacznego rozróżnienia między wymogami art. 3 k.p.c., który odnosi się wyłącznie do dokonywania czynności procesowych, wyjaśnień co do okoliczności i dowodów, a stawianiem zarzutów, zwłaszcza mających charakter *actio in rem*”. Podniósł także, że w sprawie powstało zagadnienie, czy tytułarny właściciel, który nabył nieruchomości w trybie wykluczającym nabycie w rękojmi może złożyć w postępowaniu o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym zarzut zasiedzenia tej nieruchomości.

Niejasne uzasadnienie tego wniosku oraz niejasny sposób sformułowania przez pozwanego tej części skargi kasacyjnej, która jest poświęcona wnioskowi o

przyjęcie skargi, nie pozwala Sądowi Najwyższemu na zorientowanie się co do istoty wątpliwości prawnych pozwanego. Tymczasem w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz poglądów nauki, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14). Skarżący nie sformułował przedstawionego przez siebie zagadnienia w sposób przyjęty przy zwracaniu się przez sąd powszechny z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego na podstawie art. 390 k.p.c., nie zawarł we wniosku pogłębionego wywodu prawnego usprawiedliwiającego zgłoszone wątpliwości, nie wykazał także argumentami ściśle jurydycznymi zasadności proponowanego sposobu ich rozstrzygnięcia, a także wadliwości rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przedstawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 oraz z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14). Nie wykazał także, aby rozwiązanie przez Sąd Najwyższy przedstawionego problemu miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Zgodnie z przytoczonym we wniosku art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (zasada prawdy materialnej). Przepis ten statuuje powinność stron postępowania sądowego działania w sposób lojalny, uczciwy i zmierzający do zrekonstruowania faktycznego przebiegu zdarzeń, w oparciu o które strony dochodzą roszczeń sformułowanych w pozwie lub wniosku w postępowaniu nieprocesowym lub w oparciu o które bronią się przed żądaniami przeciwnika. Pozwany nie wyjaśnił w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi, jakie znaczenie dla wyniku sprawy ma poruszona w nim kwestia dotycząca art. 3 k.p.c., stąd należy uznać, że nie przedstawił przytoczonej przyczyny uzasadniającej

wniosek o przyjęcie skargi. Pozwany nie wyłuszczył także nasuwających mu się wątpliwości co do drugiej kwestii w sposób wskazany wyżej w rozważaniach dotyczących sposobu sformułowania i motywowania przyczyn kasacyjnych. Trzeba przy tym zauważyć, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy odniósł się do wadliwego poglądu Sądu Rejonowego, wyłączającego możliwość podniesienia zarzutu przedawnienia przez osobę ujawnioną w księdze wieczystej jako właściciel, ale nie będącą nim w rzeczywistości, w kierunku uznanym za pozwanego za trafny, co tym bardziej przemawia za zbędnością odniesienia się przez Sąd Najwyższy do tego zagadnienia.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz powódki W.R., która wniosła w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 i 108 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust.4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1964 ze zm.).

(A.D.)

[a.ł]